

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Weenapoint

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

7 juli 2010 / rapportnummer 2430-24

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

De Maarsen Groep wil met kantoren (max. 70.000 m² bruto vloeroppervlak), woningen en voorzieningen de locatie Weenapoint herontwikkelen. Weenapoint is een deelgebied binnen de stedenbouwkundige ontwikkeling Rotterdam Central District (RCD). Om de ontwikkeling van Weenapoint mogelijk te maken is het noodzakelijk het bestemmingsplan te wijzigen. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een besluit-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Rotterdam is bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- de effecten van het voornemen en de alternatieven op verkeer, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, leefbaarheid en gezondheid;
- inzicht in de kansen die het voornemen biedt om duurzaamheidsambities en doelstellingen van het Rotterdamse verkeers- en milieubeleid te realiseren;
- inzicht in maatregelen gericht op leefbaarheid, duurzaamheid en klimaatmitigatie waarmee de negatieve effecten van het voornemen zoveel mogelijk gemitigeerd of gecompenseerd kunnen worden.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie meer in detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN DOEL, BELEID EN BESLUITEN

2.1 Achtergrond en doel

Voorafgaand aan de besluit-m.e.r.-procedure over het bestemmingsplan Weenapoint is een plan-m.e.r.-procedure voor de structuurvisie RCD doorlopen. De structuurvisie is bedoeld als kaderstellend document voor onderliggende (bestemmings)plannen. Ontwikkelingen die met het vaststellen van het bestemmingsplan Weenapoint mogelijk worden gemaakt moeten daarom voldoen aan de randvoorwaarden en uitgangspunten van de structuurvisie.

Met het vaststellen van het bestemmingsplan Weenapoint zal het eerste deelbesluit worden genomen dat in de ontwikkeling van de mogelijkheden die de structuurvisie biedt voorziet. Het MER moet daarom, naast een gedetailleerde

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

uitwerking van het bestemmingsplan Weenapoint, betrekking hebben op de gehele ontwikkeling van RCD.²

In de structuurvisie RCD zijn op basis van doelen en ambities maatregelen op het gebied van milieu en duurzaamheid benoemd, die op bestemmingsplanniveau worden uitgewerkt. Vertaal in het MER de betekenis van deze uitwerking voor de doelstelling van het voornemen.

De gemeente heeft het voornemen, na de m.e.r.-procedure voor Weenapoint, voor de volgende -nog op te stellen- bestemmingsplannen binnen het RCD, een vergelijkbare procedure te volgen. Onderbouw in het MER tot welk detailniveau de overige ontwikkelingen, buiten het bestemmingsplan Weenapoint, zijn uitgewerkt. Geef aan of een uitwerking zal plaatsvinden:

1. op basis van een in het MER aangegeven bandbreedte in de effecten van de mogelijke toekomstige ontwikkelingen, of
2. op basis van aanvulling(en) op het MER in een later stadium, met meer gedetailleerde informatie.

2.2 Beleidskader

De structuurvisie RCD is nog niet door de gemeenteraad van Rotterdam vastgesteld. Geef in het MER de stand van zaken weer met betrekking tot het vaststellen van de structuurvisie en geef daarbij de randvoorwaarden en uitgangspunten die voortkomen uit de (vastgestelde) structuurvisie. Wanneer de structuurvisie nog niet is vastgesteld, is het van belang in beeld te brengen wat de gevolgen hiervan zijn voor het voornemen.

Ga in het MER, naast het in de startnotitie genoemde beleid, in op de randvoorwaarden die aan het voornemen worden gesteld vanuit:

- het wettelijk kader en de regionale uitwerking hiervan voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor;
- het Rotterdams klimaatbeleid.

Geef in het MER aan:

- welk overig beleid (internationaal, Europees, nationaal, provinciaal en lokaal) relevant is en welke consequenties dit heeft voor het voornemen;
- op welke manier de uitvoering van milieumaatregelen zal worden vastgelegd.

2.3 Te nemen besluit(en)

Het vast te stellen bestemmingsplan moet de ontwikkeling van Weenapoint direct mogelijk maken. Naast het besluit over het bestemmingsplan zijn er mogelijk vervolgbesluiten nodig, bijvoorbeeld:

- besluiten in het kader van de wet- en regelgeving op het gebied van bouwen, verkeer en vervoer, luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid;
- besluiten in het kader van de Waterwet, provinciale grondwaterverordening, waterbeheerplan Hoogheemraadschap en/of gemeentelijk rioleringsplan;
- ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

² Indien voor een ruimtelijk plan waarvoor een plan-m.e.r. is uitgevoerd voor de eerste keer een besluit wordt genomen, dan moet de project-m.e.r. die voor dit besluit wordt doorlopen betrekking hebben op het gehele project, ook al heeft het besluit betrekking op slechts een gedeelte van het project. Zie afd. bestuursrechtspraak RvS 200608226/1.

Geef in het MER aan welke vervolgbesluiten naast het vaststellen van het bestemmingsplan nodig zijn om de realisatie van Weenapoint mogelijk te maken en door wie deze besluiten worden genomen. Geef duidelijk aan wat de inbreng en verantwoordelijkheid is van andere actoren (medeoverheden en andere publieke en private of particuliere actoren), bijvoorbeeld bij het bereiken van duurzaamheidsdoelen en hoe deze inbreng en verantwoordelijkheden worden geborgd.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Het bestemmingsplan Weenapoint moet de ontwikkeling van kantoren, woningbouw en voorzieningen mogelijk maken. Hiervoor is een compleet en gedetailleerd eindbeeld ontwikkeld. De Commissie adviseert om in het MER een onderscheid te maken tussen informatie op gebouwniveau en informatie binnen RCD als geheel.

Op gebouwniveau speelt materiaalgebruik en de energiebalans een belangrijke rol. Werk het voornemen op gebouwniveau uit op basis van een duurzaamheidsinstrumentarium³ waarmee zowel op de te verwachten prestaties als op het uiteindelijke doelbereik kan worden getoetst.

Breng in het MER zoveel mogelijk in beeld welke samenhang er is tussen het voornemen en de gehele ontwikkeling van RCD. Geef aan welke beperkingen of juist kansen, bijvoorbeeld voor het nemen van (collectieve) milieumaatregelen⁴, voortkomen uit de deelsluitwerking Weenapoint.

Geef in het MER aan hoe de ontsluiting van de parkeergarages in het plangebied zal worden gerealiseerd. De Commissie geeft hierbij in overweging te onderzoeken in hoeverre de te realiseren parkeervoorziening voor gebruikers van Weenapoint ook een rol kan spelen in de parkeervoorziening voor bezoekers aan RCD.

3.2 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

³ Een voorbeeld hiervan is BREEAM. Dit is een beoordelingsmethode om de duurzaamheid van gebouwen te bepalen. BREEAM staat voor Building Research Establishment Environmental Assessment Method.

⁴ In een mondelinge toelichting is een gemeenschappelijk transportsysteem voor warmte en koeling aan de orde gekomen.

3.3 Alternatieven

Onderbouw in het MER de gekozen alternatieven. Bij de ontwikkeling van alternatieven is van belang dat deze onderscheidend zijn op milieueffecten en/of op doelbereik.

De startnotitie gaat voor het voornemen uit van twee inrichtingsvarianten, die onderscheidend zijn in enerzijds een focus op kantoren en anderzijds een focus op (recreatieve) voorzieningen. Geef in het MER aan hoe de afweging van te onderzoeken alternatieven heeft plaatsgevonden en hoe het milieubelang hierin is meegewogen.

In de structuurvisie RCD is een overzicht gegeven van mogelijk te realiseren maatregelen uit het Rotterdamse (milieu)beleid. De Commissie adviseert te onderzoeken of dit in verschillende ambitieniveaus, die onderscheidend zijn op milieueffecten en/of doelbereik, kan worden uitgewerkt.

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

De startnotitie geeft aan dat een meest milieuvriendelijk alternatief (mma) zal worden beschreven. Het mma zal worden opgesteld aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek naar de milieueffecten van het voornemen en een analyse van de voorgestelde maatregelen uit het plan-MER. De Commissie adviseert te onderzoeken in hoeverre bij de ontwikkeling van het voornemen negatieve effecten maximaal kunnen worden gemitigeerd of gecompenseerd. Denk daarbij vooral aan compensatiemaatregelen op omgevingsniveau op het gebied van groen, geluid en lucht en duurzaamheidsmaatregelen zoals genoemd in de structuurvisie RCD.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Bij het beschrijven van de milieugevolgen van het voornemen is het van belang onderscheid te maken tussen:

- de effecten in de uitvoeringsfase;
- de effecten als gevolg van de fasering in tijd;
- de effecten van het voornemen na realisatie.

De ontwikkelingen, zowel binnen Weenapoint als binnen RCD als geheel, vinden gefaseerd plaats. Het MER zal een beeld geven van de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit in de eindsituatie, waarbij verkeershinder een belangrijke factor is. Dit eindbeeld kan afwijken van de situatie in de verschillende realisatiestadia waarin het project Weenapoint zich op een zeker moment bevindt. Deze afwijkende situatie kan een langere periode voortduren. Daar waar het relevant en/of van toepassing is, is het van belang ook effecten in deze tussenliggende perioden te beschrijven, tezamen met mogelijke mitigerende maatregelen.

De Commissie adviseert om bij de beschrijving van de bestaande milieusituatie en de gevolgen van het voornemen gebruik te maken van de informatie die in het kader van de structuurvisie RCD beschikbaar is en deze op het detailniveau zoals in paragraaf 2.1 van dit advies staat beschreven uit te werken.

4.2 Woon- en leefmilieu

4.2.1 Verkeer en vervoer

Besteed in het MER aandacht aan fasering van de verschillende onderdelen van het bestemmingsplan Weenapoint, en leg daarin de relatie met de (fasering van de) structuurvisie RCD en de gevolgen voor verkeer(overlast) die dit met zich meebrengt.

4.2.2 Lucht

De ontwikkelingen van RCD zijn door de omvang een 'in betekenende mate' project en maken deel uit van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Maak aannemelijk dat zowel het voornemen als het gehele project past binnen, of in ieder geval niet in strijd is met het NSL.⁵ Indien projecten die in het NSL zijn opgenomen worden gewijzigd geef dan aan hoe dit via de meldingsprocedure (artikel 5.12, twaalfde lid) is uitgewerkt.

In het plan-MER over de structuurvisie RCD is aangekondigd dat in 2010 nadere gegevens beschikbaar komen over de achtergrondwaarden en de emissiefactoren over zeer fijn stof (PM_{2,5}). Beschrijf in het MER de mogelijke gezondheidseffecten van PM_{2,5} en eventuele aanvullende maatregelen binnen het bestemmingsplan Weenapoint.

4.2.3 Geluid

In aanvulling op de startnotitie adviseert de Commissie om noodzakelijke ontwerpmaatregelen om te voldoen aan het gemeentelijk ontheffingsbeleid voor geluid af te stemmen met maatregelen om te voldoen aan de wettelijke norm voor industrielawaai ten gevolge van het spoorwegemplacement.

4.2.4 Externe veiligheid

Beschrijf in het MER de risico's ten gevolge van het vervoer van gevaarlijke stoffen. Besteed met name aandacht aan de verantwoording van het groepsrisico ten gevolge van het spoor. In de aanvulling op het plan-MER RCD is aangegeven dat alvorens vervolgbesluiten in het RCD kunnen worden vastgesteld duidelijk zal moeten zijn welke maatregelen getroffen worden om het groepsrisico op een acceptabel niveau te krijgen.

Geef in het MER:

- een overzicht van maatregelen binnen het voornemen die het groepsrisico verminderen;
- een overzicht van voorgenomen maatregelen aan het spoor en de gevolgen hiervan voor het groepsrisico in het studiegebied;
- het acceptabele niveau voor het groepsrisico externe veiligheid. Betrek hierin het geactualiseerde provinciale beleid⁶;
- de gevolgen hiervan voor het voornemen.

⁵ Vergelijk daarvoor de projectgegevens (= projectkenmerken en de daarbij horende luchtkwaliteitseffecten) in het besluit met de projectgegevens zoals opgenomen in het NSL.

⁶ provinciale structuurvisie Zuid-Holland.

4.3 Klimaat en duurzaamheid

Realisatie van het voornemen draagt volgens de structuurvisie RCD negatief bij aan het behalen van de ambities van de gemeente Rotterdam gericht op reductie van de CO₂ uitstoot, energie- en waterverbruik. Dit komt omdat per saldo met het voornemen meer m² kantoorruimte, woningen en voorzieningen worden gerealiseerd. Daarnaast heeft het voornemen gevolgen voor hittestress en waterberging.

Geef in het MER aan welke specifieke maatregelen gericht op duurzaamheid en klimaatadaptatie worden nagestreefd, wat hiervan de effecten zijn en hoe de realisatie hiervan zal worden geborgd. Breng dit zowel op gebouwniveau als voor de openbare ruimte in beeld.

De Commissie adviseert in het MER de mogelijkheden en voorwaarden, en kansen en bedreigingen te onderzoeken om binnen de ontwikkeling van RCD als geheel gemeenschappelijke (transport)systemen voor warmte en koeling te realiseren.

Besteed in het MER aandacht aan het gebruik en hergebruik van materialen.

4.4 Leefbaarheid en gezondheid

De fasering in tijd van het voornemen en de overige projecten binnen het RCD heeft gevolgen voor de leefbaarheid (zie paragraaf 4.1). Besteed in het MER aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen in de tussenfases, bijvoorbeeld gericht op het verminderen van verkeersoverlast en windoverlast.

Geef in het MER de gevolgen van het voornemen aan op het leefmilieu in een voldoende groot effectgebied. Besteed aandacht aan significante deelaspecten, zoals luchtkwaliteit, verkeersoverlast, geluidsoverlast, externe veiligheid, sociale veiligheid, bezonning en windhinder.

Bij de gezondheidseffecten voor de (toekomstige) bewoners en bezoekers van het gebied is vooral de (cumulatie van de) invloedssfeer van bestaande en (mogelijk toekomstige) activiteiten van belang. Het gaat hier om luchtkwaliteit, geluid en externe veiligheid. Geef in het MER aan hoeveel woningen en andere gevoelige bestemmingen binnen de diverse contouren voor geluid, NO₂, PM₁₀ en Plaatsgebonden Risico voorzien zijn. Combineer de (hoogste contouren van de) kaarten voor lucht, geluid en risico's in de huidige situatie en in de referentiesituatie en geef aan hoeveel woningen voorzien zijn in gebieden waar de knelpunten zitten met een gecombineerde hoge belasting voor lucht, geluid en/of risico's. Geef aan wat de mogelijkheden zijn om de omvang van de blootstelling en daarmee de gezondheidseffecten te minimaliseren.

Naast de negatieve gezondheidseffecten kan de inrichting van het plangebied ook de gezondheid van de toekomstige bewoners bevorderen. Geef aan in hoeverre deze aspecten in het plan bijdragen aan de gezondheid van de bewoners.

4.5 Cultuurhistorie

Binnen het voornemen zullen het koepelgebouw (rijksmonument) en het sculptuur van Henry Moore gehandhaafd blijven. De Commissie adviseert te onderzoeken in hoeverre de beleving van deze cultuurhistorische waarden verbeterd kan worden, bijvoorbeeld door rond het koepelgebouw te investeren in een aantrekkelijk leefmilieu.

4.6 Natuur

De Commissie adviseert in het MER de effecten van het voornemen te onderzoeken op de verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen, vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen en eventueel muurplanten.

Geef in het MER aan welke maatregelen mogelijk zijn om het groenareaal en de leefmogelijkheden van diersoorten, zowel ten gevolge van het voornemen als ten gevolge van de gehele ontwikkeling RCD, te verbeteren.

5. EVALUATIE

Besteed in het MER aandacht aan de wijze waarop een evaluatie zal plaatsvinden, met name de wijze waarop het meten van doelbereik zal plaatsvinden. Geef ook aan op welke specifieke onderdelen evaluatie zal plaatsvinden. Daarbij kan gedacht worden aan de vereisten die gesteld worden aan certificering, of de voorbeeldfunctie die het voornemen kan hebben voor vervolprojecten.

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: het college van burgemeester en wethouders van gemeente Rotterdam

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van de gemeente Rotterdam

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan Weenapoint

Categorie Besluit m.e.r.: D 11.2

Activiteit: ontwikkeling kantoren, woningen en voorzieningen

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het blad Echo van: woensdag 28 april 2010
ter inzage legging startnotitie: 30 april 2010
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 29 april 2010
richtlijnenadvies uitgebracht: 7 juli 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. msc. L.M. de Jong
ir. J.E.M. Lax
drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)
D. Spel (secretaris)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Startnotitie MER Weenapoint, MR9085/2009-0533, 22 februari 2010
- Concept ontwerp Structuurvisie Rotterdam Central District, 091116
- PlanMER Rotterdam Central District, 20080327/MR8092, 11 november 2009 en de aanvulling hierop

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. N.V. Nederlandse Gasunie, Groningen
2. TenneT TSO B.V., Arnhem
3. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Rotterdam
4. Gezamenlijke Bewonersgroepen Provenierswijk, Rotterdam

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Bestemmingsplan Weenapoint

De Maarsen Groep wil met kantoren, woningen en voorzieningen de locatie Weenapoint in Rotterdam herontwikkelen. Om de ontwikkeling mogelijk te maken is het noodzakelijk het bestemmingsplan te wijzigen. Voor de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt een besluit-m.e.r.-procedure doorlopen.

ISBN: 978-90-421-3081-4

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

